

SEZONA JE KOMARACA, NE DOPUSTITE IM RAZVOJ U VAŠEM OKRUŽENJU!

Što je potrebno činiti?

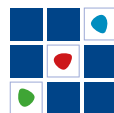
- Ukloniti nepotrebne predmete i posude u kojima se nakuplja voda: kante, odbačene automobilske gume, boce, igračke i druge vrste posuda.
- Redovito (jednom tjedno) prazniti ili mijenjati vodu u posudama koje su u upotrebi i zadržavaju vodu.
- Spremnike za vodu u okućnicama i vrtovima zatvoriti poklopcem, gustom mrežom ili folijom.
- Propisno odlagati krupni otpad.
- Održavati otvorene bazene, ukrasna jezerca i fontane.
- Održavati ispravnim sustave za odvodnju, drenažu i prikupljanje voda (krovni oluci, ulični slivnici, kanalizacija).
- Održavati septičke jame, držati ih propisno zatvorene.
- Održavati zelene površine, uređivati vrtove da se u njima što manje zadržavaju odrasli komarci.

KAKO SE ZAŠTITITI OD KOMARACA?

- Koristiti sredstva koja odbijaju komarce (repelente) pridržavajući se uputa za njihovo korištenje.
- Pri boravku u područjima gdje je velik broj komaraca nositi odjeću svijetlih boja, duge rukave i duge hlače.
- Zaštititi prozore i vrata mrežama za kukce i zavjesama, postaviti mreže iznad kreveta i dječjih kolica.
- Prije putovanja u zemlje u kojima su komarci značajni kao prijenosnici bolesti posjetiti Centar za cijepljenje i prevenciju putničkih bolesti Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, tel.: 01 4696 125

Najdjelotvorniji način borbe protiv komaraca je pronaći i ukloniti legla komaraca.

**UOČITE LI LEGLO KOMARACA ILI
VODU KOJA MOŽE POSTATI NJIHOVO
LEGLO, UKLONITE JE!**

Zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“
10000 Zagreb, Mirogojska cesta 16
Služba za epidemiologiju
www.stampar.hr
e-mail: epidemiologija@stampar.hr
Tel.: 01 4696 210

MALI UBOD KOMARCA MOŽE POSTATI VELIKI PROBLEM

NASTAVNI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO
DR. ANDRIJA ŠTAMPAR

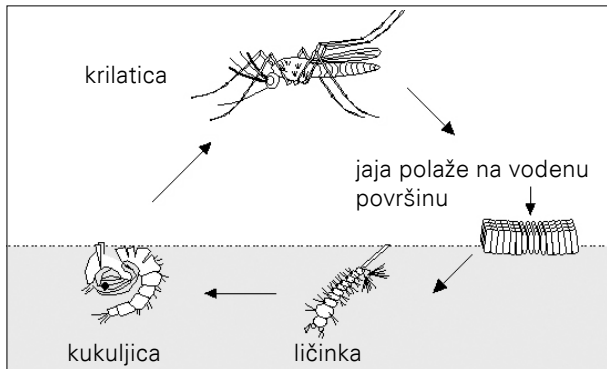
Služba za epidemiologiju

Gradski ured za zdravstvo

SEZONA JE AKTIVNOSTI KOMARACA

- Komarci su mali napasni kukci.
- Razvijaju se u vodi.
- Ženka komarca bode i siše krv potrebnu za stvaranje jaja iz kojih će se razviti nove jedinke.
- Neke vrste komaraca mogu prenositi uzročnike bolesti.
- Komarce privlači ugljikov dioksid (CO₂) kojeg ljudi izdišu.

Razvoj komaraca

- Ženka komarca polaže jaja iz kojih se u vodi razvijaju ličinke.
- Iz ličinki nastaju kukuljice, a iz njih se razvijaju odrasli komarci.
- Prva tri stadija (jaje, ličinka i kukuljica) odvijaju se u vodi, a odrastao komarac je leteći kukac.
- Ovisno o temperaturi vode, razvoj od jaja do odrasle jedinke (krilatice) traje od jednog do nekoliko tjedana.

KOMARCI MOGU PRENIJETI BOLESTI

Većina vrsta komaraca pojavljuje se u ulozi napasnika, a samo neke vrste mogu prenijeti bolesti:

- **Malarija** (iskorijenjena u Hrvatskoj sredinom prošlog stoljeća).
- **Groznica Zapadnog Nila** (pojava oboljelih u kontinentalnoj Hrvatskoj u proteklih nekoliko godina).
- **Dengue groznica** (zabilježena u priobalju Hrvatske prije nekoliko godina).
- **Chikungunya groznica** (do sada nije zabilježena u Hrvatskoj).
- **Žuta groznica** (obvezno cijepljenje prije odlaska u endemska područja bolesti u Africi i Južnoj Americi).
- **Različiti tipovi encefalitisa** (do sada nisu zabilježeni u Hrvatskoj).

Gdje se razvijaju komarci?

- U čistim i onečišćenim vodama.
- Različitim prirodnim i umjetnim staništima:
  - poplavne površine,
  - lokve nastale poslije kiše,
  - stajačice bez prirodnih neprijatelja ličinki komaraca,
  - otvorene posude za vodu u dvorištima i vrtovima,
  - vaze na grobljima,
  - odbačene automobilske gume,
  - mnoštvo drugih površina i predmeta u kojima se nakuplja voda.

